

A field of red and yellow tulips under a clear blue sky. The tulips are in various stages of bloom, with some showing vibrant red petals and others with yellow centers. The background is a solid, clear blue sky. The text 'Voorjaarsnota 2015' is overlaid on the top half of the image.

Voorjaarsnota 2015

gemeente [gD] Doetinchem

Financieel meerjarenperspectief 2016-2019 in de voorjaarsnota

Hoe ziet het financieel meerjarenperspectief in de voorjaarsnota eruit?

Het actuele financieel meerjarenperspectief 2016-2019 en de ontwikkeling van de algemene reserve zoals die nu in deze voorjaarsnota wordt opgenomen, is als volgt:

Meerjarenperspectief Doetinchem (bedragen x 1.000)	2016	2017	2018	2019
Structureel saldo begroting	1.143	70	-623	-546
Totaalsaldo begroting t.g.v./t.l.v. algemene reserve	-1.742	70	-623	-546
Totaal algemene reserve per einde van het jaar	17.476	17.140	17.100	17.135

Welke ontwikkelingen en maatregelen zijn in de voorjaarsnota verwerkt?

Bij de begroting 2015 hebt u het financieel meerjarenperspectief 2015-2018 vastgesteld.

Dat perspectief is beïnvloed door een aantal ontwikkelingen en maatregelen:

- Gevolgen van de september- en decembercirculaires van het rijk over de algemene uitkering.
- Aanmeldingen bij de thema's in deze voorjaarsnota. Deze zijn het gevolg van ontwikkelingen die vragen om maatregelen. Maar ook ambities uit het coalitieakkoord.
- Risicoreservering van eigen middelen uit het sociaal domein overbrengen naar algemene dekkingsmiddelen voor de gemeentebegroting. Zie de toelichting bij thema 10 sociaal domein.
- In de algemene reserve worden de resultaten verwerkt van bovengenoemde ontwikkelingen en maatregelen en het resultaat van de jaarrekening 2014.

Welke ontwikkelingen zijn niet in de voorjaarsnota verwerkt?

In deze voorjaarsnota konden we een aantal onderwerpen niet verwerken in het financieel perspectief:

- Gevolgen van de kerntakendiscussie.

We zijn tot de conclusie gekomen dat het binnen de termijn van de voorjaarsnota niet lukt om onderbouwde uitspraken te doen over besparingsmogelijkheden op de thema's. Bij de uitwerking van de scenario's in de komende maanden worden de financiële gevolgen zo goed mogelijk in kaart gebracht. Deze worden vertaald in de begroting 2016.

- Gevolgen PM ramingen in voorjaarsnota.

In relatie tot de kerntakendiscussie heeft de coalitie een aantal ambities geformuleerd die nu worden uitgewerkt. Bijvoorbeeld aanvalsplan Binnenstad, Duurzaamheid, kwaliteitsimpuls noordelijke wijken, bedrijventerrein de Huet, Mobiliteitsvisie 2015. Ook worden momenteel een aantal risicovolle onderwerpen geanalyseerd. Bijvoorbeeld grondexploitatie, Vastgoedfonds en de bijdrage parkeren aan de algemene middelen.

Deze ambities en risico's hebben ongetwijfeld budgettaire consequenties voor de begroting 2016.

- Gevolgen meicirculaire algemene uitkering.

Bij de meicirculaire 2015 spelen meerdere ontwikkelingen met mogelijke invloed op het perspectief:

- Het rijk is bezig met een grote herverdeling van het Gemeentefonds. Hierover is op 20 maart 2015 een notitie 2e fase groot onderhoud Gemeentefonds verschenen. Uit de bijlage blijkt dat het voor Doetinchem een voordeel oplevert van circa € 0,4 miljoen. De definitieve cijfers en de fasering worden bekend gemaakt in de meicirculaire 2015.
- Het rijk wil naar objectieve verdeelmodellen voor het sociaal domein. Dat kan tot ingrijpende (nadelige) taakmutaties leiden voor gemeenten. Volgens bestaand beleid worden taakmutaties doorvertaald naar de specifieke beleidsvelden in de begroting. Deze mutaties hebben dan geen gevolgen voor het saldo van de begroting.
- Het rijk kan bezuinigen op het Gemeentefonds zelf. Het is echter ook mogelijk dat het Gemeentefonds groeit als gevolg van de economische ontwikkelingen. Ook kunnen de rijksuitgaven en -inkomsten wijzigen, die bepalend zijn voor het Gemeentefonds.

In de meicirculaire wordt de fasering van bovengenoemde maatregelen beschreven en de financiële gevolgen ervan. Over de gevolgen van de meicirculaire voor het financieel meerjarenperspectief, informeren wij u zo mogelijk in de raad van 9 juli gelijktijdig met de financiële monitor 2015.

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben nog een forse impact op het financieel meerjarenperspectief 2016-2019.

Dilemma: sluitende voorjaarsnota 2015? Of sluitende begroting 2016?

In de voorjaarsnota 2015 is het structurele saldo voor 2016 en 2017 positief. De jaren erna vertonen een tekort. Het structurele saldo is belangrijk voor de beoordeling van de sluitendheid van de gemeentebegroting. Het saldo 2016 wordt bij de beoordeling van de gemeentebegroting 2016 ook getoetst door de provincie Gelderland als toezichthouder.

Bij het presenteren van het structurele saldo in de voorjaarsnota 2015 zitten we met een lastig dilemma. Het nu gepresenteerde financieel meerjarenperspectief geeft slechts een voorlopig beeld van onze financiële positie. De bovengenoemde ontwikkelingen (kerntakendiscussie, ambities, risico's, algemene uitkering) zijn nog niet gekwantificeerd. Ze hebben wel een forse impact op het meerjarenperspectief van de begroting 2016.

We zijn geneigd om nu onmiddellijk maatregelen voor te stellen voor een sluitend structureel saldo voor de hele perspectiefperiode tot en met 2019. We wijzen dan thema's aan die een taakstellende bezuiniging krijgen opgelegd. Dat lijkt heel daadkrachtig. Maar deze maatregelen zijn nog niet goed doordacht. Dat is onmogelijk door het korte tijdsbestek tussen uw besluit over de kerntakendiscussie en deze voorjaarsnota. We hebben de komende tijd nodig om de thema's van de kerntakendiscussie, de ambities en de risico's uit te werken. Het vraagt afstemming met bijv. maatschappelijke instellingen. Zo nodig besluit de raad over specifieke onderwerpen. De resultaten verwerken we in het financieel meerjarenperspectief van de begroting 2016. Een aantal maatregelen zullen als taakstellende posten in de komende jaren worden opgenomen. De maatregelen die voortvloeien uit de voorjaarsnota 2015 worden opgenomen in een meerjarenagenda bij de begroting 2016. Deze veranderagenda laat zien wat het meerjarige effect (inhoud en financiën) is van de uitwerkingen en wanneer de latere uitwerkingen plaatsvinden.

Zo kunnen raad en college de uitwerking in de komende jaren goed volgen via de p&c cyclus. We vinden het ook ondoelmatig om nu al bezuinigingsmaatregelen te treffen terwijl er een reële verwachting is dat bijvoorbeeld de algemene uitkering 2016 een voordeel geeft.

Om deze redenen vinden we het verantwoord om in deze voorjaarsnota een voordelig structureel saldo 2016 en 2017 te presenteren, terwijl de jaren erna een nadelig saldo vertonen.

Op 9 juli wordt de raad zo mogelijk geïnformeerd over de gevolgen van de meicirculaire van het Gemeentefonds. Bij de begroting 2016 besluit de raad over voorstellen voor de uitwerking van de maatregelen die ze heeft vastgesteld bij de kerntakendiscussie en de voorjaarsnota 2015.

1. Openbare orde en veiligheid

In het thema openbare orde en veiligheid zien we dat we als overheid altijd nadrukkelijk een rol zullen spelen. Een groot deel van de taken op het terrein van openbare orde, veiligheid, crisisbeheersing, preventie en handhaving zijn wettelijke taken. De uitvoering van deze wettelijke taken en het veiligheidsbeleid ligt in belangrijke mate bij de ketenpartners. De gemeente is vooral de regisseur van processen met oog voor hetgeen er leeft in de samenleving. Deze lijn werd in de kerntakendiscussie door de gemeenteraad bevestigd. Daar waar mogelijk willen we in de toekomst meer overlaten aan de samenleving.

Veiligheid preventief

De afgelopen jaren hebben we flink ingezet op preventieve activiteiten op het gebied van veiligheid. De focus lag daarbij op jeugd. Wij willen weten wat er speelt, zodat we overlast kunnen voorkomen en terugdringen. De zorg-, jeugd- en veiligheidsketen wordt kortgesloten op casusniveau. Deze lijn blijven wij de komende jaren volgen. Dat betekent ook dat er repressief opgetreden wordt waar nodig, echter nog steeds niet eerder dan dat wij andere mogelijkheden ingezet hebben om de overlast te voorkomen of terug te dringen.

We gaan verder met de uitvoering van ons integraal veiligheidsplan en stellen als gemeente een nieuwe IVP voor de komende jaren (2015-2018) op waarin de veiligheidsprioriteiten gesteld worden.

Handhaving

De uitgangspunten voor de kwaliteit en het handhaven liggen vast in een aantal beleidsdocumenten. Deze worden periodiek geactualiseerd. Daarbij wordt gewerkt met een Integraal Handhavingsoverleg waarin alle handavingsdisciplines samenkomen (politie, brandweer en alle vakgebieden van gemeenten).

Voor het toezicht op de kwaliteit van de woon- en leefklimaat worden indicatoren gebruikt die helpen hier een realistisch beeld van te geven. Het betreft hier de uitvoering van de Wet interbestuurlijk toezicht. De uitwerking hiervan is nog in ontwikkeling. Een uitgebreide toelichting staat op de website www.waarstaatjegemeente.nl. Er is nu geen aanleiding tot specifieke acties.

In Doetinchem worden de handhavers steeds meer ingezet bij de aanpak van leefbaarheidsproblematiek en overlast. Dit sluit aan bij een landelijke trend waarbij de politie zich concentreert op haar kerntaken. De gemeente zet hierbij in om de herkenbaarheid en kwaliteit van de BOA's te vergroten. De nieuwe bekwaamheidstoets is een belangrijk middel om de professionaliteit te vergoten.

Het terrein van de handhaving biedt kansen om met minder regels en minder handhaving meer over te laten aan de samenleving en zo gemeentelijke te besparen.

Brandweer & crisisbeheersing

Bij de brandweer werken we vanaf 1 januari 2016 met een nieuwe duurzame organisatie conform het Masterplan Optimalisering Effectuering Doelmatigheid (MOED). Afspraken over kostenreductie zijn hierin vastgelegd. Bij de crisisbeheersing zien we dat de gemeentelijke oranje kolom - bevolkingszorg in ontwikkeling is.

Deze aanpassingen richten zich met name op het vergroten van de zelfredzaamheid in de samenleving.

2. Economie en werk

Economie kent een vraag- en een aanbodkant, een werkgevers- en een werknemerskant. Het is onze rol als gemeente om te faciliteren dat die twee werelden op een goede manier bij elkaar komen. Zeker omdat Doetinchem als centrumgemeente het economisch hart van de Achterhoek is. De gemeenteraad bevestigde in de kerntakendiscussie de noodzaak om nauw samen te werken met ondernemers om met hen te bepalen wat gedaan moet worden om de economische positie van Doetinchem en het ondernemersklimaat te versterken. Met elkaar bepalen gemeente en ondernemers hoe en wie de activiteiten op gaat pakken.

Het is onze bedoeling om Doetinchem en de Achterhoek ook op lange termijn duurzaam en vitaal te houden. Zeker nu de krimp een rol gaat spelen is de economische ontwikkeling (het behouden en creëren van werkgelegenheid), het inzetten op optimale bereikbaarheid (wonen, werken en voorzieningen) en het behoud van een goede kwaliteit van de woon- en leefomgeving ontzettend belangrijk. Het aanjagen van de economische functie speelt hierin een cruciale rol evenals het streven om zoveel mogelijk mensen te laten deelnemen in het arbeidsproces. Economie is dan ook een speerpunt van het college. Bij dit onderwerp ligt er een belangrijke verbinding met thema's Sociaal Domein en Bereikbaarheid. Voor een verdere uitwerking wordt verwezen naar deze thema's. Vanuit de economische functie zullen de verschillende sectoren met elkaar in verbinding worden gebracht.

Aantrekkelijke binnenstad

Als centrumgemeente van de Achterhoek is een aantrekkelijke binnenstad voor Doetinchem van levensbelang. Consumenten van vandaag willen comfort, kwaliteit en beleving en daarom lijkt internet een aantrekkelijk en goedkoop alternatief. Deze ontwikkeling zorgt, naast de crisis, voor een toenemende druk op onze middenstanders. De leegstand neemt ook in Doetinchem toe.

Dit vraagt om een aanvalsplan dat onze binnenstad weer dé binnenstad voor het volgende decennium laat zijn voor bezoekers, bewoners en ondernemers.

Eind 2014 is de procesaanpak voor de ontwikkeling van het aanvalsplan binnenstad vastgesteld.

In drie fasen willen wij in 2015 komen tot een integrale visie en aanvalsplan binnenstad.

Momenteel maakt hoogleraar citymarketing en krimpexpert Gert Jan Hospers van de Radboud Universiteit een analyse van de binnenstad in de volle breedte. In de daaropvolgende tweede fase richten we ons op de uitwerking van de denkrichtingen van deze analyse in cocreatie met betrokken partijen. De derde fase behelst het maken van een inhoudelijke verdieping c.q het opstellen en tot uitvoer brengen van een actieprogramma. Voor de uitvoering van fase 3 (het actieprogramma) zijn vanaf het jaar 2016 (extra) financiële middelen nodig. Op dit moment is van de hoogte van de benodigde middelen nog geen concrete inschatting te maken. In ieder geval zal ook ruimte gevonden worden door het opnieuw prioriteren van bestaande budgetten. Overigens betekent de prioriteit van het aanvalsplan binnenstad niet dat er geen aandacht wordt besteed aan de dorpen of de buurt(winkel)centra. Met name het dorpsplan Wehl krijgt de komende jaren de ruimte om tot ontwikkeling te komen.

Bedrijventerreinen

Omdat onze industrieterreinen een steeds regionaler karakter krijgen zijn verbindingen van en naar de industrieterreinen, de binnenstad en andere voorzieningen zoals scholen en ziekenhuis onmisbaar. We zullen actief blijven in het verder verbeteren van de bereikbaarheid.

Er zal onverminderd aandacht worden besteed aan het vermarkten van de bedrijventerreinen. Samen met de gemeenten Montferland, Oude IJsselstreek en Bronckhorst zal ingezet worden op de marketing en acquisitie van het A18 bedrijvenpark en het Ebt in 's-Heerenberg.

Voor laatstgenoemd bedrijvenpark is inmiddels een acquisiteur aangesteld. Verder zal worden geïnvesteerd in de revitalisering van bedrijventerrein de Huet. Op termijn zien wij overigens mogelijkheden tot besparing op dit terrein. Na verkoop van de gronden op het A18 Bedrijvenpark kan de acquisitiecapaciteit worden terug gebracht.

Werk en participatie

De beste manier om deel te nemen aan de samenleving is met werk. Werk zorgt voor inkomen, stimuleert de ontwikkeling van talenten en levert sociale contacten op. In een tijd met een relatief hoge werkloosheid, de naderende krimp in de Achterhoek (ontgroening en vergrijzing) is het van groot belang te investeren in werk.

Aanmelding

Aanvalsplan binnenstad

structureel/incidenteel PM

Het thema economie is een speerpunt van het college. Mede door het besef dat de economische functie dwars door alle programma's loopt en er vele verbindingen liggen en gemaakt worden tussen de verschillende beleidsvelden maakt dat een extra investering gerechtvaardigd is.

Het aanvalsplan binnenstad is daarbij de kapstok. Een concreet beeld van de benodigde gelden is er op dit moment nog niet. Daarom nemen we in de voorjaarsnota een melding met een PM raming op. In de begroting 2016 zullen we alsnog budgetten ramen voor deze activiteit.

3. Onderwijs

De rol en taken van de gemeente op het terrein van onderwijs liggen grotendeels vast in wettelijke kaders, hetgeen werd bevestigd in de kerntakendiscussie van de raad. Binnen het thema onderwijs is het belangrijkste item voor de komende jaren het anticiperen op de ontwikkelingen met betrekking tot de afname van het aantal leerlingen (krimp). Dit betekent dat wij reeds hierover in overleg zijn met het onderwijs in brede zin t.w.: het basisonderwijs, het speciaal basisonderwijs, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs.

De ontwikkelingen met betrekking tot de krimp worden ook regionaal opgepakt: er is een regiocoördinator aangesteld om krimp en onderwijs in beeld te brengen. Ook hierbij worden alle partijen worden betrokken. Er is al een Transitieatlas opgesteld die nader wordt uitgewerkt.

Afname onderwijsgebouwen

Aangezien nieuwbouw (na realisering van het IKC Noord en MFA Gaanderen) verder op korte termijn niet aan de orde zal zijn wordt, het samenstellen van een Integraal Huisvestingsplan vervangen door een modern alternatief. Als er huisvesting gerealiseerd moet worden dan is het uitgangspunt dit te doen in combinatie met andere (wijk)functies. Alle wijkfuncties onder één dak: het multifunctioneel bouwen is al bestaand beleid. Commerciële of semi-commerciële partijen erbij betrekken kan waar mogelijk een toegevoegde waarde hebben. Dit is ook een optie bij herbestemming van schoolgebouwen. Overigens zullen we moeten anticiperen op een vermindering van het aantal schoolgebouwen als gevolg van de afname van het aantal leerlingen. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de herbestemming of sloop van de panden. De vraag rijst of een sloopfonds nodig is? Op deze trend zullen wij anticiperen in het nieuwe beleidsplan.

Samenwerking

Samenwerking in het kader van passend onderwijs vindt reeds plaats in het kader van afstemming met de Jeugdzorg. Hierbij wordt ook de relatie gelegd met overige taken van de gemeente te weten: handhaving leerplicht, leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting.

Leerlingenvervoer

Ten aanzien van het Leerlingenvervoer is het budget in de gemeentebegroting van 2015 reeds aangepast aan niveau van de huidige kosten (- 300.000,= euro). Wellicht dat in de toekomst besparing mogelijk is op dit budget via Basismobiliteit Achterhoek.

4.

Cultuur en cultuurhistorie

De gemeenteraad heeft in de kerntakendiscussie aangegeven zichtverantwoordelijk te voelen voor een kwalitatief hoogwaardige culturele basisinfrastructuur door samen met (culturele) organisaties een cultureel aanbod te ontwikkelen en (deels samen) aan te bieden. De gemeente gaat daarom samenwerkingsrelaties aan met culturele organisaties die verder gaan dan een subsidierelatie. Doetinchem heeft als centrumfunctie in de Achterhoek op cultureel gebied een voortrekkersrol. Cultuur versterkt de economie en draagt bij aan een levendig stadscentrum. Als vestigingsfactor is cultuur een sterke pijler onder het economisch beleid. Bovendien wordt cultuur steeds vaker ingezet als middel om ongebruikte vierkante meters vastgoed te revitaliseren. Doetinchem kan zijn regionale functie alleen waarmaken met toestroom van bezoekers, cursisten en deelnemers uit de regio.

Cultuurparticipatie en Culturele basisinfrastructuur

Een goede afstemming van aanbod en locaties vergroot de participatie. Voor de inwoners in Doetinchem en de regio is het van groot belang dat er een laagdrempelig aanbod is. Cultuurparticipatie (actief en passief) is gewenst ongeacht leeftijd en inkomen. Vanuit het culturele domein is er een sterke verbinding met het sociaal domein, een voorbeeld is het jongeren centrum in De Gruitpoort. Hierin ligt het belang van een goede culturele basisinfrastructuur.

Intensivering samenwerking

De gemeenteraad heeft het college gevraagd om inzichtelijk te maken tot welke voordelen de personele, financiële en functionele intensieve samenwerking of samenvoeging van de culturele organisaties (ten minste Amphion, Muziekschool, Stadsmuseum, Gruitpoort) kan leiden, op welke wijze en hoe snel dit Cultuurcluster kan worden gerealiseerd en wat het draagvlak is bij betrokken partijen. Tevens is gevraagd een doorkijk te geven van de mogelijkheden die een Cultuurcluster biedt voor de verdere samenwerking aan de regionale culturele basisinfrastructuur.

Wij stellen een stapsgewijze aanpak voor om te komen tot een culturele basisinfrastructuur die er in de regio toe doet. De eerste stap is het onderzoeken van de intensieve samenwerking tussen de drie grote organisaties: Amphion, Gruitpoort en Muziekschool. Daarbij zien wij nadrukkelijk de kans om van drie naar twee organisaties te gaan, bij voorkeur door het opgaan van de Muziekschool in de andere twee. Mogelijkheden zijn een cultuurcluster met twee poten, een podiumcluster en educatief cluster, inclusief het jongeren centrum. Dit is de eerste opdracht aan de drie organisaties. Daarbij dient de regionale verwevenheid van Amphion en Muziekschool meegenomen te worden. Een tweede stap is te kijken hoe deze basis uit te breiden met meerdere partijen, waaronder het Stadsmuseum.

Subsidieren van de 'outcome' in plaats van de organisatie

Parallel willen wij toewerken naar een andere subsidiëringssystematiek. Met de huidige culturele instellingen willen wij toe naar een omslag tot een meer productgebonden financiering. Dan wordt niet langer de instelling gesubsidieerd maar wordt de 'outcome' gefinancierd. Hiermee wordt meer marktwerking verkregen in het vrijetijdsaanbod en krijgt het cultuuronderwijs een brede integrale insteek. Ons doel daarbij is om een scherpere relatie te verkrijgen tussen de subsidie van de gemeente en de bereikte resultaten bij de culturele partners. Tegelijk zien wij hier op termijn mogelijkheden voor een financiële besparing.

Resultaat

Dit betekent dat wij na deze eerste twee stappen draagvlak willen hebben om met voorstellen naar de gemeenteraad te komen die koersen op een Cultuurcluster dat bemiddelt en programmeert ten behoeve van een brede cultuurparticipatie. Hierdoor blijft actieve kunstbeoefening op verschillende niveaus en voor alle leeftijden mogelijk. Voor de professionele podiumvertoningen en het cultuuronderwijs is een regionaal bereik van minimaal 200.000 inwoners noodzakelijk. Onderlinge afstemming met de regiogemeenten is dan ook essentieel.

Cultuurhistorie

De investeringen in kennisvermeerdering op het gebied van cultuurhistorie en archeologie hebben de afgelopen jaren een belangrijke toegevoegde waarde gehad bij de realisatie van ruimtelijke projecten. Het college wil extra investeren in cultuurhistorie en een toekomstagenda voor de cultuurhistorie ontwikkelen. Wij verwachten dat onder ander vanuit het aanvalsplan binnenstad cultuurhistorische projecten op de agenda kunnen komen. Wij vinden het belangrijk om eigen onderzoek te kunnen doen en te kunnen investeren in behoud en beheer van cultuurhistorisch waardevolle objecten. Daarnaast werken we aan het zichtbaar maken van de opgedane kennis en het stimuleren van inwoners en non-profit organisaties bij hun activiteiten. Ervaring leert dat met een relatief bescheiden inzet van menskracht en middelen veel opbrengst kan worden gegenereerd.

Bibliotheekwerk

In het bibliotheekwerk willen wij met de omliggende gemeenten, de Bibliotheek West-Achterhoek (Bronckhorst en Doesburg) en de Bibliotheek Achterhoekse Poort (Aalten en Oude IJsselstreek) zoeken naar een afstemming tussen de plattelandsbibliotheken en de stedelijke voorziening in 't Brewinc. Daarbij wordt gezocht naar kostenreductie (qua overhead, huisvesting, openingstijden) en inkomstenverhoging door nieuwe producten in sociaal domein (bestrijding laaggeletterdheid, bevordering mediawijsheid) en in het onderwijs.

Tijdsfad

Als de raad instemt met de ontwikkeling van zo'n beleidskader worden hiertoe de volgende acties in deze eerste fase uitgezet:

1. formele opdrachtverstrekking aan directies/besturen Amphion, Gruitpoort en Muziekschool (juni 2015);
2. afstemming met vier budgetcontract-gemeenten Muziekschool Oost-Gld. (2de helft 2015);
3. afstemming met drie aandeelhouders Amphion (2de helft 2015);
4. in eerste fase afstemming met twee budgetcontract-gemeenten Bibliotheek West-Achterhoek (2de helft 2015) en in tweede fase opschaling (1ste helft 2016);
5. 't Olde Ambacht en FatimaZorg doen sturen op één locatie (tweede helft 2015);
6. Stadsmuseum buiten deze opdracht houden (motie raad wordt op dit punt niet gevolgd).

Aanmeldingen

Cultuurhistorie

structureel € 90.000

Het college wil extra investeren in cultuurhistorie en een toekomstagenda voor de cultuurhistorie ontwikkelen. De toekomstagenda voor cultuurhistorie zet in op de volgende vier thema's of agendapunten: behoud cultuurhistorie, beheer cultuurhistorie, visualisatie en exposure en het stimuleren participatie en particulier initiatief. Daarbij worden aan de hand van de actuele ontwikkelingen per agendapunt jaarlijks actiepunten (inclusief fasering, beoogde resultaten, kosten, budget en samenwerkende partners) nader ingevuld.

Afschrijvingssystematiek Amphion

structureel € 50.000

In de afgelopen tijd is de afschrijvingssystematiek Amphion herhaaldelijk besproken tussen het gemeentebestuur en de Raad van commissarissen van Amphion. De accountants overleggen nog over de uitwerking van voorstellen. Aanpassingen in de systematiek lijken onvermijdelijk en leiden ertoe dat de gemeente jaarlijks moet reserveren voor vervangingsinvesteringen. Deze zomer ontvangt de raad een specifiek voorstel over dit onderwerp.

Verlagen subsidie Bibliotheek

structureel -/- € 140.000

Eind 2014 heeft overleg plaats gevonden tussen de Bibliotheek West-Achterhoek en de subsidiërende gemeenten Bronckhorst, Doesburg en Doetinchem. Daarin zijn afspraken gemaakt over herziening van de toerekeningssystematiek van de backofficekosten. Dit leidt tot een structurele verlaging van de Doetinchemse subsidie aan de bibliotheek van € 140.000 vanaf 2016. De gemeente Bronckhorst geeft vanaf die datum een hogere subsidie. De herverdeling heeft geen gevolgen voor de dienstverlening van de bibliotheek in Doetinchem.

5. Sport

De rol van sport verandert. Sporten en bewegen wordt steeds meer gezien als cruciale factor voor een gezonde leefstijl. Maatschappelijke organisaties, zorginstellingen, het onderwijs, het bedrijfsleven en sportverenigingen zoeken samen naar mogelijkheden om passend sport- en beweegaanbod beschikbaar te hebben. Denk daarbij bijvoorbeeld aan bedrijfssport, vitale senioren, sporten op medische indicatie of jeugdsport. Voor senioren is de sociale component belangrijk, werknemers willen graag efficiënt gebruik maken van de tijd en de jeugd zoekt een populaire sport. Dit vraagt om flexibiliteit en afstemming van de verschillende partijen. Van de gemeente wordt vaak de rol van aanjager en/of regisseur gevraagd. De keuzes van de gemeenteraad in de kerntakendiscussie leiden naar onze mening tot een intensivering van de samenwerking op het terrein van sport, de ontwikkeling van een sportcoöperatie als nieuwe organisatievorm en een andere wijze van financieren door de gemeente.

Doetinchem in Vorm

Op basis van Achterhoek in Beweging en Doetinchem in Vorm wordt sport ingezet om doelen op andere beleidsdomeinen te realiseren. Voorbeelden van initiatieven die de komende jaren meer zichtbaar zijn: Jongeren op Gezond Gewicht, Vitaal Veilig Vallen Achterhoek en Aangepast (Uniek) sporten. In juni 2015 worden de resultaten verwacht van het onderzoek naar de economische effecten van de Nationale Sportweek. Deze resultaten kunnen gebruikt worden bij toekomstige initiatieven op het grensvlak van economie en sport. De lokaal en regionaal ingezette koers houdt gelijke tred met de provinciale, landelijke en zelfs Europese ontwikkelingen. Door een goede basisinfrastructuur (zowel fysiek als sociaal) te onderhouden worden initiatieven van onderop tot ontwikkeling gebracht. Partijen zijn goed geïnformeerd en weten waar zij zich kunnen laten adviseren. Het ontwikkelen van initiatieven en de uitvoering daarvan wordt zoveel mogelijk bij verenigingen, onderwijs, bedrijven en andere aanbieders neergelegd. Zij weten de juiste energie aan te boren. Zo zullen we de komende periode de mogelijke behoefte aan een wielervederbaan onder de loep nemen waarbij de noodzaak en wenselijkheid zeker ook in regionaal perspectief dient te worden afgewogen.

Naar een Doetinchemse sportcoöperatie

Op sportgebied zijn twee thema's dominant: het onderhoud en beheer van de accommodaties en de inzet van sport binnen de verschillende beleidsdomeinen. Als het gaat om de sportaccommodaties koersen wij op de oprichting van een sportcoöperatie, gelieerd aan Sportservice Doetinchem. Daarin werken de sportverenigingen samen en participeert de gemeenten in elk geval in de beginfase. Voordeel van een dergelijke opzet is dat we de krachten in het veld bundelen, kennis delen en de kwetsbaarheid verminderen. Of het zinvol is om voor Doetinchem, Wehl en Gaanderen afzonderlijke sportcoöperaties in het leven te roepen of dat dit een organisatie moet worden, onderzoeken wij momenteel. In elk geval sluiten we zoveel mogelijk aan bij de wensen en mogelijkheden in onze samenleving.

Belangrijke elementen zijn in elk geval:

- ruimte voor initiatieven uit de samenleving,
- efficiency door een hoge mate van samenwerking en afstemming
- de juiste accommodatie op de goede locatie.
- multifunctioneel gebruik en duurzaamheid

Deze nieuwe werkwijze leidt ook tot financiële veranderingen. Het opzetten van een sport-coöperatie zal aanvankelijk extra inzet van menskracht en middelen vergen, echter op termijn verwachten wij kosten te kunnen besparen. We gebruiken 2015 om dit inzichtelijk te maken, waarbij we ook nadrukkelijk kijken naar de toekomst van Rozengarde. Net als in het culturele veld willen we er in de sport toe werken naar het financieren van 'outcome'. Wat willen wij dat het sportveld onze samenleving levert? In plaats van het financieren van velden en kleedkamers. De ontwikkelingen gaan snel. Verschillende concrete plannen en ambities geven nu een mogelijkheid om te handelen. Daarom wordt prioriteit gegeven aan dit proces. Verwacht wordt dat in de herfst 2015 een voorstel aan de gemeenteraad gepresenteerd kan worden.

6. Bereikbaarheid

Landelijk wordt het groeiend belang van 'de stad' erkend als locatie om te wonen, te werken, te winkelen en te beleven. Regionale voorzieningen zullen zich nog meer dan voorheen concentreren in centrumsteden. Vooral in krimpgebieden ontstaat er druk op de instandhouding van lokale voorzieningen. Er is sprake van toenemende concentratie. Dit heeft ook consequenties voor de positie van Doetinchem als centrumstad van de Achterhoek. Om die centrumfunctie ook in de toekomst goed te kunnen vervullen, is bereikbaarheid van het grootste belang. De gemeente heeft een zorgplicht voor het onderhoud van wegen en gladheidsbestrijding en de wettelijke verplichting om te zorgen voor een veilige weginrichting. In de kerntakendiscussie bevestigde de gemeenteraad voor het thema bereikbaarheid deze kaderstellende rol waarbij voor de uitvoering marktpartijen of gemeentelijke afdelingen worden ingezet.

Regionale samenwerking

Voor de financiering van verkeersmaatregelen zijn we deels afhankelijk van provinciale middelen. Kleine verkeersprojecten worden in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid niet meer gehonoreerd. Dat betekent dat verschillende verkeersinitiatieven en/of projecten regionaal gebundeld zullen moeten worden. Onderlinge afstemming en regionaal perspectief zijn dan van belang. Dit betekent denken en werken vanuit 'programma's' (fiets, OV, veiligheid etc.). In het verlengde daarvan: in het verleden hebben we ons misschien te weinig bekommerd om de bereikbaarheid richting de Duitse grensregio. Hier liggen kansen, versterking van die mobiliteit geeft impulsen aan de regionale economie. We zullen hier dus extra aandacht aan schenken.

Mobiliteitsvisie

In 2015 wordt een nieuwe mobiliteitsvisie opgesteld. Deze geeft inzicht hoe we de stedelijke bereikbaarheid Doetinchem het beste kunnen faciliteren. In deze visie gaat het niet alleen om investeren in harde infrastructuur. We verwerken ook de nieuwste inzichten over mobiliteit. Het gaat daarbij om het beïnvloeden en sturen van vormen van mobiliteit in de breedste zin. Denk daarbij aan optimalisatie van openbaar vervoer, het benutten van digitale mobiliteit, het gebruik van E-bike's, elektrische auto's, laadpalen etc. Mobiliteit en bereikbaarheid staan echter niet op zich; wegen, fietspaden, parkeervoorzieningen maken immers onderdeel uit van de openbare ruimte. Voorstellen moeten daarom passen binnen de Structuurvisie Doetinchem 2035.

Parkeren

Bereikbaarheid en parkeren zijn twee zijden van één medaille. Voor onze centrumfuncties en de binnenstedelijke economie is het van het grootste belang dat beide op orde zijn. Daarbij is de parkeerbehoefte geen statisch gegeven. Internetwinkelen en het Nieuwe Werken leiden ook tot vermindering van parkeergebruik in binnensteden. Verder hebben we de wens om het parkeerbeleid in nauwe afstemming met de binnenstadondernemers vorm geven. In 2016 zullen we besluiten naar aanleiding van de Taskforce Parkeren implementeren.

Onderhoud en 'social return'

Wegen, straten en pleinen vergen onderhoud. Bij de aanbesteding van het beheer en onderhoud hebben we de mogelijkheid 'social return' te eisen. Daarmee bewerkstelligen dat mensen met afstand tot de arbeidsmarkt ingezet worden. Voor een deel doen we dit al. Bijvoorbeeld via het Wijkbedrijf, waar een deel van de onderhoudswerkzaamheden wordt uitgevoerd door personen die in een re-integratietraject zitten. Zij worden daarbij aangestuurd door gemeentelijke medewerkers.

Aanmeldingen

Mobiliteitsvisie

structureel PM

Voor investeringen uit de nieuwe Mobiliteitsvisie dienen nieuwe middelen beschikbaar te komen. De bestaande budgetten zijn volledig geïnvesteerd. Nadat de raad de Mobiliteitsvisie 2015 heeft vastgesteld worden de financiële gevolgen in de begroting 2016 vertaald. Er moet worden gerekend met forse investeringen.

Beperking bijdrage parkeren aan algemene middelen

structureel PM

De parkeerinkomsten staan al langere tijd onder druk, terwijl de investeringslasten in de afgelopen jaren fors zijn gestegen. Daardoor komt de bijdrage (€ 1,3 miljoen) van het parkeerbedrijf aan de algemene middelen fors onder druk. In de Taskforce parkeren wordt o.m. onderzocht in hoeverre deze bijdrage nog valt te continueren. Nadat de raad heeft besloten over de adviezen uit de Taskforce parkeren, worden de financiële gevolgen vanaf 2016 vertaald.

Onderhoud wegen

vanaf 2018 structureel € 100.000

Veertien doorgaande wegen zitten aan het einde van de levensduur. Deze moeten de komende jaren vervangen worden. Er is budget voor het uitvoeren van onderhoud aan de bovenste laag van de asfaltconstructie, maar niet voor het compleet vervangen van asfaltconstructies inclusief funderingen. Om de wegen te kunnen renoveren is extra geld nodig. Dit leidt tot jaarlijkse lasten van € 200.000 (gecapitaliseerd).

In de begroting 2015 is hiervoor al een eerste tranche extra middelen beschikbaar gesteld van € 26.000 structureel cumulatief.

Aanvragen voor provinciale bijdragen hebben nog niet tot concrete toezeggingen geleid.

Mogelijk dat, mede in relatie tot de mobiliteitsvisie, alsnog provinciale bijdragen worden ontvangen. Vooralsnog moeten we echter rekening houden met een extra kostenpost vanaf 2018 van € 100.000 structureel.

7. Landschap, natuur en recreatie

Groen is een kernkwaliteit van de gemeente Doetinchem. We hebben het afgelopen jaar niet voor niets Zilver gewonnen in de wedstrijd voor de groenste gemeente van Nederland.

Onze ambitie is erop gericht om onze groene waarde te behouden en de groene hoofdstructuur in en rond onze kernen in stand te houden en daar waar mogelijk te versterken. Hierbij willen we de eigen inwoners en allerlei belanghebbende partijen en organisaties nadrukkelijk betrekken bij de versterking, uitbreiding en inrichting van natuur en landschap. Dit is volledig in lijn met de keuze die de raad in de kerntakendiscussie heeft gemaakt bij dit thema. Voor alle duidelijkheid merken we op dat we het groenonderhoud (en de betrokkenheid van bewoners daarbij) behandelen bij het thema wonen en woonomgeving.

Samenwerken met organisaties en bewoners

Op veel plekken hebben we al een aanzet gegeven voor deze werkwijze. Denk daarbij aan de ontwikkeling van het gebied de Wehlse Broeklanden. Hierbij zijn tal van organisaties betrokken. Ook wordt alle ruimte aan de bewoners geboden om op of rond hun erven de belevingswaarde van het gebied te versterken. Daarbij geven we ook graag medewerking aan bijzondere 'adoptieprojecten', zoals Buur maakt natuur.

Nieuwe rol gemeente

Een andere manier om natuur en landschap te versterken is de werkwijze rond het gebied De Zumpe, aan de oostkant van de stad. In dit project hebben we als gemeente het afgelopen jaar een nieuwe rol verworven. In opdracht van de provincie voeren we als gebiedscoördinator een gebiedsproces uit, waarbij we met ruime provinciale middelen zowel nationale en provinciale landschapsdoelen halen. In nauw overleg met de eigenaren van het gebied wordt ingezet op een flinke uitbreiding en een versterking van natuurwaarden. Mede dankzij een combinatie van nog beschikbare eigen middelen en dit provinciale geld, is nu geen aanmelding nodig. Vanaf 2017 drogen de eigen middelen echter op, waardoor dan ook de mogelijkheid van een riant provinciale cofinanciering wegvalt.

Recreatie

Landschap en natuur worden gezien als belangrijke recreatieve trekkers. Wie de Achterhoek zegt, denkt aan het rijk geschakeerde coulisselandschap, de heuvels van Montferland, een fijnmazig fietsnetwerk en prima overnachtingsmogelijkheden. De vrijetijdssector is van toenemend belang voor onze regionale economie. We pakken daarom kansen op waar die zich aandienen.

Zo krijgt recreatie ook een plek in het aanvalsplan binnenstad. Ook proberen we samen met de gemeenten Oude IJsselstreek, Montferland, Aalten en het Waterschap het gebied De Slangenburg in recreatief opzicht te versterken. In een wat breder kader hebben we samen met de regio en de vrijetijdssector in 2015 een Vrijetijdsagenda 2020 opgesteld. Deze Vrijetijdsagenda stelt de kaders op voor het toerisme- en recreatiebeleid.

Met onze partners maken we afspraken over de uitvoering ervan.

Aanmelding

Besparing op budget Recreatie

structureel -/- € 20.000

In de afgelopen jaren hielden we over op het budget voor recreatie. We vinden het daarom verantwoord om een besparing van € 20.000 in te boeken op dit budget.

8. Duurzaamheid en milieu

Energieneutrale Achterhoek

De gemeente Doetinchem heeft in 2009 het Akkoord van Groenlo ondertekend voor een energieneutraal Achterhoek. In 2013 is zelfs uitgesproken dat in 2030 een energieneutrale Achterhoek moet zijn bereikt. Feitelijk moeten we echter constateren dat we ondanks deze ambities nog flink achterlopen op het landelijk gemiddelde. Willen we onze ambities werkelijk waar maken, dan moeten capaciteit en middelen worden uitgebreid. De gemeenteraad heeft dit in de kerntakendiscussie geconstateerd en besloten dat we de komende jaren een rol moeten pakken als aanjager om zo bewoners, bedrijven en organisaties bij elkaar te brengen. Als dat is bereikt, kan de gemeente zich weer meer terugtrekken en het initiatief in de samenleving laten.

Betere scheidingsresultaten afval

Naast energieambities, hebben we -in lijn met landelijke doelstellingen- plannen om afval beter te scheiden en hergebruik te stimuleren. We zetten in op 65% afvalscheiding in 2015 en 75% in 2020. Hiertoe leggen we in 2015 een nieuw afvalstoffenbeleidsplan aan de gemeenteraad voor.

Daarin wordt aangegeven welke aanpassingen in de inzameling we mogelijk kunnen doorvoeren om de hoeveelheid restafval verder te verkleinen. We stemmen dit af met inwoners; zij worden gevraagd welke methode hun voorkeur heeft. De raad kan die uitkomst dan meenemen bij hun uiteindelijke keuze. We verwachten dat door betere scheidingsresultaten de kosten voor afvalinzameling iets kunnen dalen. Uiteraard komen behaalde besparingen ten goede aan onze inwoners doordat de afvalstoffenheffing dan daalt. Mogelijk vloeien uit dit nieuwe beleidsplan voorstellen voort voor investeringen in bedrijfsmiddelen, waaronder een aanpassing en renovatie van de stallingloods aan de Havenstraat.

Bij het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen is het beperkt mogelijk dat gemeente hun afvalstoffenbeleid aan anderen overlaten. Dat wil niet zeggen dat er geen afspraken kunnen worden gemaakt. Papierinzameling door verenigingen is zo'n voorbeeld.

Afkoppelen hemelwater

Klimaatontwikkeling is een belangrijk maatschappelijk thema. Een van de landelijke speerpunten is om hemelwater zoveel mogelijk af te koppelen in woonwijken en bedrijventerreinen. Dit betekent dat regenwater niet meteen via het riool moet worden afgevoerd, maar dat het wegzinkt in de bodem. In 2015 wordt het nieuwe GRP (gemeentelijk rioleringsplan) opgesteld. Afkoppeling is daarin een belangrijk element. Afhankelijk van het voorgestelde pakket aan maatregelen, kan dit GRP van invloed zijn op het rioolrecht.

Aanmelding

Doetinchem in 2030 Energieneutraal

structureel €70.000

Doetinchem heeft zich via het coalitieprogramma uitgesproken voor het Akkoord van Groenlo. Dit houdt in dat Doetinchem in 2030 energieneutraal zal zijn. Er zijn echter nauwelijks middelen beschikbaar om dit doel naderbij te brengen. In zijn algemeenheid geldt dat er (zeer veel) rijksgeld beschikbaar is, maar dat het veel ambtelijke capaciteit vraagt om derden (inwoners en bedrijven) aan te sporen en te faciliteren om gebruik van deze gelden te maken. De huidige beleids capaciteit duurzaamheid (0,5 fte) is veel te weinig om de stappen die nodig zijn te zetten. In lijn met de unaniem aangenomen raads motie van 26 maart j.l., wordt hier circa 0,5 fte aan toegevoegd. Deze capaciteit wordt gevonden door herprioritering van activiteiten. De raad besluit daarover bij de begroting 2016. Ook wordt samen met regiogemeenten -die vergelijkbare opgaven hebben- gezocht naar wederzijdse beleidsmatige afstemming. Niet elke gemeente hoeft zelf het wiel uit te vinden.

Daarnaast is, eveneens in lijn met genoemde motie, budget nodig om de ambities naderbij te brengen. Dit budget is zowel bedoeld voor bekostiging van procesmateriaal en als gemeentelijke inzet bij cofinanciering. Het betreft hier een melding van €70.000 structureel.

9. Wonen en woonomgeving

Krimp en woningbouwprogramma

Sinds kort is de Achterhoek door het ministerie van binnenlandse zaken officieel erkend als krimpregio. De verwachting is dat het aantal huishoudens in de Achterhoek rond 2025 zal gaan dalen. Dat zal ook in Doetinchem gaan gebeuren. Dit heeft op termijn grote gevolgen voor zowel de woningvraag als verwante thema's zoals leegstand en de kwaliteit van de woonomgeving. Als het gaat om het thema wonen hebben we dan ook steeds meer met kwaliteitsvraagstukken te maken en minder met kwantiteit. De gemeenteraad heeft in de kerntakendiscussie unaniem geconstateerd dat het binnen het thema wonen gaat om samenwerking tussen gemeente, inwoners en organisaties, zowel voor beheer als bij vernieuwing. Ook regionale afstemming is van groot belang. Het college werkt de komende jaren op deze lijn voort.

Regionale woonagenda

Als uitwerking van de kernenfoto's is een nieuwe regionale woonagenda opgesteld. In de regionale woonagenda zijn de gevolgen van de demografische ontwikkeling op de volkshuisvesting in beeld gebracht. De nieuwe regionale woonagenda -en de in dat kader vast te stellen onderlinge woningcontingentering - geeft vermoedelijk aanleiding tot verdere bijstelling van ons woningbouwprogramma. In dat geval zijn de huidige beheersmaatregelen, genomen in het kader van de Taskforce woningbouw, niet afdoende. Verwacht wordt dat medio 2015 dit beeld meer uitgekristalliseerd raakt.

Eén van de gevolgen van krimp en crisis is dat het fysieke domein meer van ontwikkeling naar beheer gaat: afmaken waarmee we bezig zijn of zelfs afbouw of beperking van reeds lopende projecten. Voor een deel is die slag al gemaakt, maar we zijn er nog niet. Mede door afnemende woonbehoefte zullen we nog bewustere keuzes moeten maken welke projecten voorrang krijgen en welke niet. Die analyse wordt in de eerste helft van 2015 gemaakt. Het zal duidelijk zijn dat we in de toekomst eens te meer een passieve grondpolitiek voeren.

Ook leidt de krimp en de wens om beheergemeente te worden tot veranderopgaven in bestaande wijken. Binnenstedelijke kwaliteitsverbetering en mogelijk functieverandering vragen van onze gemeente nieuwe en andere expertise en vaardigheden.

Van ontwikkeling naar beheer

Met de slag van ontwikkeling naar beheer komt er meer aandacht voor de bestaande stad. De kwaliteit van de openbare ruimte houden we onder andere hoog door aandacht te geven aan het groen in de buurt. Bij beheer en onderhoud van de openbare ruimte gaan we meer samenwerken met onze partners: bewoners, corporaties en soms ook commerciële partijen (IB-bureaus, aannemers). De gemeente stelt de kaders. De uitvoering pakken we gezamenlijk op. Op die manier maken we meer gebruik van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven. Het vertrekpunt hierbij is dat de gemeente een basisniveau garandeert, geleverd door professionele krachten. Voor een plus in kwaliteit stimuleren we maatschappelijke

organisaties en vrijwilligers om een bijdrage te leveren. Als bewoners bereid zijn mee te helpen, kan er extra kwaliteit worden gerealiseerd. Met name het openbaar groen en de speelvoorzieningen zijn geschikt om samen met bewoners te onderhouden. Om het gesprek met bewoners te faciliteren, ontwikkelen we een toolbox met keuzemogelijkheden.

Het groen op de bedrijventerreinen kunnen we een vergelijkbare manier onderhouden. Parkmanagementorganisaties nemen op dit moment al delen van het onderhoud van het bedrijventerrein voor hun rekening. Wij gaan er van uit dat we met de slag van ontwikkel- naar beheergemeente op termijn kunnen besparen op onze ambtelijke capaciteit.

Noordelijke wijken

De noordelijke wijken vormen een deel van Doetinchem, waar een aantal ontwikkelingen op sociaal en fysiek gebied samenkomen. In de structuurvisie en in het coalitieakkoord hebben we deze wijken als kwetsbare wijken benoemd, waar aan de andere kant wel kansen liggen.

De kwalitatieve verbetering van de noordelijke wijken is daarbij cruciaal. Daarom willen we daar nu samen met Sité snel aan de slag. We willen beginnen met een pilot in de West-Indische buurt, waarbij bewonersbetrokkenheid een belangrijke pijler is. Wijkgericht werken is een manier van werken waarin verschillende partners die actief zijn in dorpen en wijken samenwerken (zoals woningbouwcorporatie Sité, politie, buurtcoaches, dorps- en wijkraden, gemeentelijke afdelingen e.d.). Met elkaar ontwikkelen zij het concept Wijkgericht werken verder en maken ze afspraken over concrete uitvoering van taken en werkzaamheden.

Leegstand en transformatie

Leegstand wordt een steeds belangrijker thema. In het aanvalsplan binnenstad speelt het thema nadrukkelijk een rol. Naar verwachting zal de aanpak van leegstand het komend jaar -naast een lokaal - ook een meer regionaal karakter krijgen. Dit vergroot de kansen op subsidies voor de aanpak van leegstand. Tegelijkertijd zal daar een cofinanciering tegenover moeten staan. De vraag van ontwikkelaars naar mogelijkheden om leegstaande bebouwing waar voorheen commerciële functies in waren gevestigd te transformeren naar woonruimtes klinkt steeds vaker.

De Huet

Bedrijventerrein De Huet kent ruim 20% leegstand. Er ligt een revitaliseringopgave, waarbij ook andere problemen opgelost kunnen worden, bijvoorbeeld overlast water. De provincie staat een multidisciplinaire aanpak voor om tot een transformatie van dit bedrijventerrein te komen.

Grondexploitatie

Voor de grondexploitatie maken we afzonderlijke meerjarenprognose (MPG). Het MPG wordt gelijktijdig met deze voorjaarsnota behandeld in de raad. In het MPG beschrijven we actuele ontwikkelingen, o.a. het nieuwe woningbouwprogramma. Naar huidige inzichten zien we op dit moment geen aanleiding om in deze voorjaarsnota aanvullende reserves of voorzieningen te treffen voor de grondexploitatie.

Vastgoedfonds

Het vastgoedfonds staat financieel onder druk. Bij de begroting 2014 zijn beperkte aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Daarbij is gesteld dat een herbezinning nodig is op onze rol en verantwoordelijkheid voor het maatschappelijk vastgoed. Deze moet in de begroting 2016 zijn gerealiseerd.

Aanmeldingen

Leaderprogramma Agenda 2020 Regio Achterhoek **structureel € 63.000**

Vanuit de Regio Achterhoek is een samenwerking met de provincie opgezet om in het kader van Agenda 2020 het Leaderprogramma in te zetten als middel om de krimpeffecten te verminderen. Dit is een programma van 7 jaar en start in 2015. Elke gemeente moet daarvoor €63.000 per jaar reserveren voor een periode van 7 jaar. Dit Leaderprogramma (bekostigd vanuit het Europees Interreg Fonds) kan leiden tot een beschikking aan de gezamenlijke Achterhoekse gemeenten voor een bedrag van €3,7 mln. (mits alle gemeenten meedoen). Deelname van Doetinchem aan dit programma (en dus de inzet van €63.000) zou overwogen moeten worden vanuit het gezamenlijk Achterhoekse belang in een leefbaar platteland.

Gelden worden ingezet voor activiteiten en projecten ten behoeve van reeds geformuleerde uitgangspunten: bevordering circulaire economie, versteviging relatie stad-platteland en versterking sociale cohesie.

Pilot noordelijke wijken: West-Indische buurt **incidenteel €350.000**

In de structuurvisie - opgave 'Acupunctuur' - is aangegeven dat de noordelijke wijken om een kwaliteitsimpuls vragen. Als eerste pilot gaat de West-Indische buurt van start. De belangrijkste partners in dit proces zijn de bewoners en Sité. Die kwaliteitsverbetering heeft zowel betrekking op de woningen als de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. De bewoners zullen nadrukkelijk bij het maken van een nieuw inrichtingsplan worden betrokken; zij zijn tenslotte de uiteindelijke gebruikers van de openbare ruimte.

Voor proces- en inrichtingskosten is -naast inzet van reeds begrote vervangingsmiddelen- een eenmalig bedrag nodig van €350.000.

Transformatieopgave bedrijventerrein De Huet **incidenteel €750.000**

Voor de transformatieopgave De Huet zal geld vrijgemaakt moeten worden. De transformatie sluit aan bij de Structuurvisie. Ze behelst een combinatie van bestrijding van de leegstand en aanpak van verloedering en overlast, een wateropgave en revitalisering van het resterende gebied. Hoeveel geld nodig is, is afhankelijk van de bereidheid van de provincie om daadwerkelijk te investeren in de opgave. Er zijn verschillende scenario's, maar de lichtste daarvan is een traditionele revitalisering. Deze is ook opgenomen in het coalitieakkoord. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat gD ruim € 1 mln. zal moeten investeren in de opgave. Daarvan kan mogelijk een derde gedekt worden uit onderhoudsbudgetten. Dit houdt in dat, als deze ambitie gehandhaafd blijft, er een budget beschikbaar moet worden gesteld van €750.000.

10. Sociaal domein

Uitwerking kerntakendiscussie

Per 1 januari 2015 zijn de decentralisaties van de Jeugdzorg, de Awbz (incl. OGGz en beschermd wonen) en de participatiewet een feit. De ambitie in Doetinchem was erop gericht deze decentralisaties op een ontschot, gekantelde manier aan te pakken, met veel ruimte voor de eigen kracht van onze inwoner. Tegelijkertijd moet iedereen de ondersteuning krijgen die hij nodig heeft; niemand tussen wal en schip. De gemeenteraad heeft in 2014 met het beleidsplan 'Met elkaar, voor elkaar' het visie- en kaderdocument hiervoor vastgesteld. In de kerntakendiscussie werden de rol en taken van de gemeente in dit domein herbevestigd en kiest de raad unaniem voor het doorontwikkelen van de ingezette koers. Gemeente, inwoners en maatschappelijke organisaties bepalen gezamenlijk en maken gezamenlijk afspraken over uitvoering. Dit betekent dat we ons de tijd moeten gunnen om de uitvoering en onze professionals in positie te brengen. Van de buurtcoaches wordt veel verwacht. Zij zijn, naast de klantmanagers van het Zorgplein, de toegang tot de maatwerkvoorzieningen. Bovendien zijn de buurtcoaches de belangrijkste spelers om de beweging van 2e lijns maatwerkvoorzieningen naar de algemeen toegankelijke 1e lijn en de 0e lijn (eigen kracht) in gang te zetten.

Deze beweging naar preventie en voorliggende voorzieningen vraagt dat de gemeente ruime geeft aan maatschappelijke initiatieven en vernieuwing stimuleert en faciliteert. Ze voert vooral regie op de geformuleerde beleidsdoeltellingen. Het vraagt een andere houding en cultuur, een kanteling, zowel intern bij onze eigen uitvoeringsonderdelen, als extern bij zorgaanbieders en bij de burgers. Het komende jaar staat ook in het teken van een verdere vernieuwing van verbetering van hulp en ondersteuning, en monitoring en sturing op de financiële hefbomen.

Project basismobiliteit

Per 1 januari 2017 zijn de Gelderse gemeenten verantwoordelijk voor bijna alle vormen van doelgroepenvervoer en het openbaar vervoergedeelte van de regiotaxi (het flexnet). De provincie gaat zich op termijn beperken tot het kernnet van het openbaar vervoer. De provincie stelt geld beschikbaar aan de vijf regio's om de basismobiliteit vorm te geven. Gemeenten in de regio Achterhoek werken samen om een inhoudelijk en financieel duurzaam vervoersstelsel in te richten, dat in 2017 operationeel is.

Risico's en de risicobuffer sociaal domein

De nieuwe taken in het sociaal domein beslaan een groot deel van de gemeentelijke begroting. Deze nieuwe taken en de korting op de bijbehorende rijksbudgetten gaan gepaard met onzekerheid en risico's. Dit hebben we al in De Doetinchemse Keuze (DDK3) beschreven:

- Werken de hefboomen zoals verwacht?
- Zijn de efficiëncykortingen te realiseren?
- Wordt incidenteel een groter beroep gedaan op dure voorzieningen?
- Wat zijn de consequenties van het objectieve verdeelmodel van het rijk?

In 2015 heeft gD de verplichting zorgcontinuïteit te bieden, waardoor beïnvloeding van kosten slechts beperkt mogelijk is. Het is nu nog onduidelijk of en in hoeverre dit tot tekorten leidt op de budgetten van het sociaal domein.

Om deze risico's het hoofd te bieden is in DDK3 besloten tot het instellen van een Risicobuffer. Dit is een structureel overschot op de budgetten van het sociaal domein. Uitgaande van de berekeningen in DDK3 bedraagt deze structurele buffer in 2016 € 2,9 miljoen, oplopend tot € 5 miljoen in 2018. Onderdeel van deze risicobuffer is een bijdrage van € 1,6 miljoen uit de eigen gemeentelijke middelen. In DDK3 is gemeld dat in de afgelopen jaren dit bedrag niet nodig bleek door voordelige resultaten bij de WMO.

Uit de jaarrekening 2014 blijkt dat het voordelig saldo ten gunste van het resultaat 2014 op de budgetten van het sociaal domein circa € 1,5 miljoen bedraagt. Dit, bovenop het voordeel van circa € 1,5 miljoen die in de financiële monitor 2014 al is gemeld. In totaal zo'n € 3 miljoen.

Ook de reserve sociaal domein (= incidenteel budget) is in 2014 gegroeid met circa € 1 miljoen tot € 3 miljoen. € 0,8 miljoen is bestemd voor regionale maatschappelijke opvang. Het resterende saldo van € 2,2 miljoen heeft deels een bestemming voor uitvoering van beleidsplannen. De raad kan echter besluiten tot herbestemming indien dit nodig wordt geacht.

We vinden het niet zinvol om algemene middelen structureel te blijven toevoegen wanneer er een grote buffer en reserve beschikbaar is. Daarnaast is er altijd nog de algemene reserve beschikbaar, indien nodig. Kijkend naar de resultaten in de afgelopen jaren vinden we het daarom een verantwoorde keuze om te stoppen met de structurele bijdrage van € 1,6 miljoen vanuit de algemene middelen aan het budget sociaal domein. De beëindiging is verwerkt in het financieel overzicht aan het slot van dit document.

Uitgaande van de bedragen in DDK3 en met verwerking van de investeringen uit deze voorjaarsnota heeft dit tot gevolg dat de structurele risicobuffer voor het sociaal domein in 2016 € 0,6 miljoen bedraagt, oplopend tot 2,7 miljoen in 2018. Overigens veranderen deze bedragen door bestuurlijke besluiten in de afgelopen tijd. Zie daarvoor de tussentijdse rapportage Sociaal domein.

Deze keuze betekent geen beleidsinhoudelijke aanpassing van het beleid voor het sociaal domein, zoals vastgesteld in DDK3.

11. Organisatie en bedrijfsvoering

Een open en wendbare organisatie - compacte kern en verbonden uitvoeringsorganisaties

Alles wat we doen moet in het teken staan van de maatschappelijke waarde die we willen bereiken. Welke maatschappelijke effecten dit precies zijn, bepalen politiek en samenleving. Daarvoor is een organisatie nodig die open en wendbaar is. Open betekent dat we ons van buiten naar binnen organiseren. En dat doen we steeds meer vanuit een rol als (proces)-regisseur en facilitator in plaats van als beleidsmaker. Eén aanpak voor alle vraagstukken werkt niet. We gaan ons werk daarom nadrukkelijker rond de directe leefwereld en beleving van burgers en bedrijven organiseren, op drie niveaus: de wijk, de gemeente, en de regio. Dat willen we op een slimme manier doen: regionaal waar mogelijk, lokaal waar nodig. We groeien toe naar een organisatie waarbij uitvoerende en direct dienstverlenende organisatieonderdelen nog meer kunnen excelleren. Deze organisatieonderdelen krijgen meer ruimte om hun werk op passende wijze in te vullen. Deze weg is ingeslagen met onder andere de verzelfstandiging van Rozengarde en het vormen van Buurtplein BV. En zal verder vorm krijgen door bijvoorbeeld de verzelfstandiging van BUHA (Buha 3.0). Met een kernorganisatie waarin een kleine en professionele beleidsstaf er voor zorgt dat beleidsontwikkeling integraal wordt benaderd. Zonder scheiding tussen sociale, fysieke en economische opgaven. Met het op afstand zetten van taken kunnen we flexibeler en creatiever inspelen op ontwikkelingen en daarmee onze dienstverlening vergroten. Tussen kernorganisatie en uitvoeringsorganisaties is een goede opdrachtgever-opdrachtnemer relatie van wezenlijk belang voor het maken van afspraken en het beoordelen van de resultaten. Dit zal leiden tot een verzakelijking en professionalisering van onze bedrijfsvoering. Het is niet vanzelfsprekend dat dit (direct) leidt tot lagere kosten. Wanneer we dit relateren aan BUHA willen we daarbij opmerken dat de verwachting is dat dit op termijn wel een besparing zal opleveren.

Naar een participerende overheid

Als we toewerken naar een participerende overheid, betekent dit dat we ambtelijk en bestuurlijk vraagstukken op een andere wijze aan moeten vliegen. Durven kiezen waar we wel en waar we geen geld, energie en menskracht op inzetten. Dat betekent dat we meer zullen inzetten op goed onderzoek, zodat we gefundeerde keuzes maken. Het betekent ook meer aandacht voor het proces in plaats van de inhoudelijke focus. Dat betekent samen met de betrokkenen bij het vraagstuk het gesprek aan gaan over de gezamenlijke werkwijze. Die werkwijze zal voor elk vraagstuk anders zijn en daarmee de inspanningen en werkvormen van de deelnemers. Van het bestuur vraagt het de bereidheid om ruimte te geven en ook om de uitkomsten van het proces te accepteren. In de beleidsstukken en adviezen aan college en raad zien we de uitkomsten van het participatieproces integraal verwerkt. Ook als niet alle betrokkenen op een lijn komen! Het is van belang om de komende tijd gelegenheid te geven aan medewerkers om te experimenteren met werkvormen en opgaven, zodat we gezamenlijk een voor Doetinchem werkbaar palet ontwikkelen.

Versterken van de communicatie

Werken aan een andere overheid vergt een verdere professionalisering en versterking van onze communicatie. Daarbij ligt de eerste nadruk op betere facilitering van de regionale pers. Daarnaast wordt er prioriteit gegeven aan burgerparticipatie en het proactief uitdragen van de diverse onderdelen van het coalitieakkoord.

Strategisch personeelsbeleid

Het personeelsbeleid en de strategische personeelsplanning zullen tijdens deze ontwikkelingen ondersteunend zijn aan het vormgeven hiervan. In de uiteindelijke keuzes zal ook de ondersteuning van de bestaande afdeling bedrijfsvoering aan de verzelfstandigde organisatie onderdelen verder uitgewerkt worden. Daar waar een verzelfstandiging leidt tot overgang van ambtenaren naar een andere rechtspositie moet rekening worden gehouden met een afkoop van bestaande arbeidsvoorwaarden. De hoogte en duur hiervan zijn variabel en sterk van de specifieke rechtspositie en situatie afhankelijk en komen tot stand in onderhandeling met het georganiseerd overleg.

Regionale samenwerking

De afgelopen jaren is op vele domeinen de regionale samenwerking op gang gebracht. Daar waar mogelijk en zinvol breiden we de regionale samenwerking uit.

Deregulering

Daar waar zinvol en mogelijk streven we naar deregulering; minder regelen als overheid en meer overlaten aan afspraken tussen betrokkenen.

Informatiemanagement

Bij de ambities om de organisatie te veranderen past een informatievoorziening die efficiënt en effectief is. Dat wil zeggen informatie waar nodig gedeeld moet kunnen worden en snel beschikbaar moet zijn. Hiervoor implementeren wij het hele stelstel van basisregistraties, en voeren wij zaaksgewijs werken verder in om informatie over lopende zaken van klanten uniform te kunnen ontsluiten. Dat is niet alleen efficiënt, maar hiermee kunnen we ook de dienstverlening naar een hoger plan trekken. Om daarnaast ook in de keten, zowel binnen de gemeente als met onze externe samenwerkingspartners, eenvoudig informatie te kunnen delen is een platform wenselijk, dat op een veilige manier ondersteund en een goede samenhang kent met zaaksgewijs werken. Om dit te kunnen realiseren moeten afdelingen gezamenlijke uitgangspunten hanteren. Dit geldt ook voor de organisaties met wie wij door verzelfstandiging nauw blijven samenwerken. Dit kan door dit aanvullende contractafspraken vast te leggen.

Informatievoorziening is inmiddels zo verweven met de bedrijfsvoering, dat bij veranderingen in de organisatie dit ook in de overwegingen betrokken moet worden. Daarnaast maken nieuwe ICT-hulpmiddelen ook veel nieuwe dingen mogelijk, van digitale zelfservice tot steeds meer mogelijkheden om mobiel te werken. Ook dat draagt bij aan betere dienstverlening en aan het efficiënt kunnen werken. Daar waar mogelijk maken wij gebruik van landelijke standaarden. Dit vergemakkelijkt de samenwerking met ketenpartners en maakt ons minder afhankelijk van ICT leveranciers. Voor het realiseren van onze informatiearchitectuur trekken we steeds meer samen

op met de andere regiogemeenten. Door gezamenlijk voor standaards te kiezen wordt kennis gedeeld en kunnen er ook efficiënte beheersvormen worden afgesproken.

ICT-infrastructuur

Vanaf 2008 is stapsgewijs toegewerkt naar automatiseringssamenwerking tussen de gemeenten Doesburg, Oude IJsselstreek, Aalten en Doetinchem. Met de automatiseringssamenwerking is een fundament gelegd door 4 gemeenten waarbij die gemeenten eenvoudig informatiesystemen met elkaar kunnen delen. Omwille van de kwaliteit, continuïteit en kosten voor automatisering is uitbreiding niet vereist maar is uitbreiding wel mogelijk als de ICT beheer organisatie de groei gecontroleerd kan bijhouden. Een reden om wel verder te willen groeien op automatisering is dat samenwerking op automatisering werkt al katalysator voor samenwerking op informatisering en daarmee een stimulerende werking heeft op mogelijke ambtelijke samenwerking. We zien als optimale schaalgrootte een samenwerking voor de gehele regio Achterhoek. Een brede automatiserings-infrastructuur voor de Achterhoekse gemeenten biedt dan kansen voor allerlei organisatorische samenwerkingen tussen gemeenten. Waarbij iedere gemeente een eigen tempo en eigen keuzen kan maken.

Aanmelding

Aanpassing samenstelling college en algemene uitkering structureel € 292.000

Het rijk heeft een korting op de algemene uitkering politieke ambtsdragers doorgevoerd, hetgeen leidt tot een structureel nadeel in de begroting van € 104.000. Daarnaast leidt het feit dat er een nieuw college is aangetreden tot hogere loonkosten, hogere pensioenopbouw en wachtgeld- en outplacementvoorzieningen (€ 188.000).

Samenvatting van de aanmeldingen in de voorjaarsnota 2015

In dit overzicht worden de aanmeldingen in de voorjaarsnota samengevat, onderverdeeld naar structurele aanmeldingen en incidentele aanmeldingen.

Overzicht aanmeldingen Voorjaarsnota 2015 (bedragen x € 1.00)	2016 Structureel
2. Economie en werk	
Aanvalsplannen Binnenstad	PM
4. Cultuur	
Cultuurhistorie	-90
Afschrijvingsproblematiek Amphion	-50
Herverdeling subsidiebijdragen Bibliotheek	140
6. Bereikbaarheid	
Mobiliteitsvisie 2015	PM
Beperking bijdrage parkeren aan algemene middelen	PM
Onderhoud doorgaande wegen (vanaf 2018 -€ 100.00 opnemen)	
7. Landschap, natuur en recreatie	
Besparing op budget recreatie	20
8. Duurzaamheid en milieu	
Doetinchem in 2030 energieneutraal / duurzaamheid	-70
9. Wonen en woonomgeving	
Leaderprogramma Agenda 2020 Regio Achterhoek	-63
10. Sociaal domein	
Risicoreservering eigen middelen SD naar algemene middelen	1.600
11. Bedrijfsvoering	
Aanpassing samenstelling college en algemene uitkering	-292
Totaal structurele aanmeldingen 2016	-1.195
	Incidenteel
2. Economie en werk	
Aanvalsplan Binnenstad	PM
9. Wonen en woonomgeving	
Procesondersteuning noordelijke wijken, speciaal de West-Indische buurt	-350
Revitalisatie de Huet	-750
Totaal incidentele aanmeldingen 2016	-1.100